

Nekrologer.

A. C. Jensen-Haarup.

8. Januar 1863 — 30. Januar 1934.

Anders Christian Jensen-Haarup blev født d. 8. Januar 1863: i Nim ved Horsens og døde i Silkeborg d. 30. Januar 1934.

Imens han endnu var Barn, flyttede hans Forældre, Niels Christian Jensen og Johanne Marie Andersen, til Haarup ved Brædstrup, hvor de overtog et Boelsted, som endnu er i Familiens Eje. Stednavnet Haarup optog A. C. Jensen-Haarup siden som en Del af sit eget Navn.

Da han var konfirmeret, lærte han Mølleriet i den nu nedlagte Stids Vandmølle, der laa ikke ret langt fra hans Hjem; men han følte sig dog langt fra tilfreds ved dette Arbejde, og saa kom han paa Gjedved Seminarium, hvorfra han dimitteredes.

1885. I de følgende Aar delte han sin Tid mellem Journalistik og Lærervirksomhed, og her skal ganske kortelig nævnes de forskellige Steder, hvor han virkede.

Fra Seminariet kom han som Lærer til Vester-Gesten ved Lunderskov og derfra til Gaabense Færgegaard som Huslærer. Dernæst var han en Tid Lærer ved Friskolen i Ormslev ved Slagelse. I 1890—93 var han Redaktør af „Vejle Amts Folkeblad“, dernæst Redaktionssekretær ved „Horsens Folkeblad“. Omkring Aarhundredskiftet blev han Redaktionssekretær ved et Dagblad i Esbjerg samt Leder af en Efterskole sammesteds, og derfra flyttede han til Randers, hvor han i 1902—04 var Realskolelærer. I September 1904 rejste han over til Provinsen Mendoza i Argentinas vestligste Egne for at gøre Studier over og Indsamling af Insekter. Han kom tilbage i 1905, og i det følgende Aar var han beskæftiget med at ordne og distribuere sit store hjembragte Insektmateriale. I Efteraaret 1906 tog han igen over til Argentina, og han vendte hjem i 1907 med et stort og righoldigt Materiale. I Slutningen af samme Aar flyttede han til Silkeborg, til hvis kommunale Skolevæsen han blev knyttet, først som Vikar og siden som fast ansat Lærer. Han tog sin Afsked som Lærer d. 1. Februar 1933.

I 1889 blev A. C. Jensen-Haarup gift med Lone Nielsen, som døde i September 1932. De to Ægtefæller efterlod sig 3 voksne Sønner.

A. C. Jensen-Haarup var en særdeles kundskabsrig Mand. Han havde et fint Øre for Sprog, og hans Kendskab til fremmede Sprog, navnlig Engelsk og Spansk, var ret betydeligt. Men hvad der fremfor alt fyldte hans Liv og tog hans Interesse fangen, var hans store Kærlighed til Naturen, til Plante- og Dyrelivet. Allerede som ungt Menneske var Interessen vaagnet hos ham; men det var først under hans Seminarietid, hvor han kom under Paavirkning af to saa betydelige Naturhistorielærere som Martin Kristensen og J. Jeppesen, at hans Interesse og Arbejde koncentreredes om Insekterne, navnlig Billerne. Senere hen, efter at han var flyttet til Silkeborg, blev det Tæger og Cikader, der optog hans Tid og Interesse.

Den 15. Juli 1893 udsendtes første Hefte af „Flora og Fauna“. Det var A. C. Jensen-Haarup, der fik Ideen til Startningen af Tidsskriftet, og det var ogsaa ham, der var Udgiver; men da han paa dette Tidspunkt var knyttet til Dagspressen, maatte han ikke staa som Redaktør af Tidsskriftet, og hans gode Ven og Seminariekammerat, Lærer P. M. Pedersen, dengang Birkemosegaard ved Slagelse, maatte saa, indtil Tidsskriftets foreløbige

Standsning i 1895, lægge Navn til. Med Udgangen af Aaret 1922 fratraadte Jensen-Haarup som Redaktør af „Flora og Fauna“.

Hvilken Betydning Jensen-Haarup har haft for Udbredelse af Kendskabet til Danmarks Flora og Fauna kan vanskelig maales; men at hans Indsats baade som Redaktør af og som en overordentlig flittig Bidragsyder til „Flora og Fauna“ har været betydelig, kan ikke omdisputeres. Hans store Betydning maa navnlig ses med Tiden lige før og omkring Aarhundredskiftet som Baggrund. Hos overordentlig mange Mennesker, navnlig indenfor Lærerstanden, var der ved at vaagne en Trang til at samle og undersøge Planter og Dyr, særlig Fugle og Insekter. For disse naturinteresserede Mennesker blev „Flora og Fauna“ et kærkomment Tidsskrift, og Jensen-Haarup's mange Bidrag blev ivrigt studerede og benyttede. Men ved Siden af sin naturhistorisk-journalistiske Virksomhed var Jensen-Haarup indenfor Entomologien tillige Fagmanden, Specialisten, og det blev indenfor Tægerne og Cikaderne, at han skabte sine betydeligste Arbejder. Bortset fra hans Bidrag til „Danmarks Fauna“ skal her peges paa den Række af Publikationer, der under Titlen „Hemipterological Notes and Descriptions“ er udkommet i „Entom. Meddelelser“. Endvidere har han publiceret i „Deutsche Ent. Zeitschrift“ og i flere andre Tidsskrifter. Han har beskrevet en Række af nye Arter og Slægter, og Museerne i København, Hamburg og Berlin-Dahlem rummer mange af ham bestemte og beskrevne Arter.

Før sin Død bestemte han, at hans store og righoldige Tæge- og Cikadesamling skulde overgaa til Zoologisk Museum i København. Samlingen rummede baade dansk og udenlandsk Materiale.

A. C. Jensen-Haarup var i Besiddelse af en skarp Iagttagelses-evne, selv over for de mindste Enkeltheder. Dette gav sig ikke alene til Kende ved hans Beskrivelser af nye Arter og Slægter men ogsaa ved hans Illustrationer. Han var en glimrende Tegner, hvilket hans mange Habitusfigurer vidner om. Det er ganske naturligt, at flere Insektslægter og mange Insektarter er opkaldt efter ham. Ved sine righoldige Indsamlinger i Argentina bragte han ganske naturligt meget nyt og ubeskrevet Materiale frem for Dagens Lys.

A. C. Jensen-Haarup var sine Venners Ven, men alligevel til enhver Tid beredt til at fremsætte sin Kritik af et forelagt Spørgsmaal. Man var sikker paa at faa hans Mening fremsat i den for ham egne Form, og kendte man ham ikke, kunde man til Tider synes, at hans Meninger og Standpunkter blev fremsat i unødvendig kategoriske Former, men kendte man ham, og

forstod man at drøfte en Sag med ham, var man altid sikker paa at faa Spørgsmaalet belyst fra Sider, man maaske ikke havde tænkt paa, og enten man var enig med ham eller ikke, Udbytte havde man altid af at drøfte Spørgsmaalene med ham. Til Tider kunde han fremsætte overraskende, ungdommelige Synspunkter. Han var alle Dage optaget af, hvad der foregik omkring ham, og hvad der var oppe i Tiden, og han gav det altid personligt Præg under Samtalen. Hans fra Ungdommen rastløse Aand fandt aldrig Hvile indenfor afstukne Rammer.

Igennem omtrent 40 Aar har der mellem afdøde og Forfatteren til disse Linier bestaaet et Venskabsforhold, som har været til megen Glæde for os begge. Det var godt og hyggeligt at komme i Jensen-Haarups Hjem; hans elskelige Hustru forstod som faa at samle gode og interesserede Mennesker omkring sig; men det var ogsaa dejligt og forfriskende at færdes sammen med Jensen-Haarup ude paa Ekskursioner, og vi, der har haft den Lykke, vil stedse mindes ham som en god Kammerat, en sjælden begavet Entomolog og som et godt og særdeles kundskabsrigt Menneske.

P. Esben-Petersen.

Ivar Frederik Christian Ammitzbøll.

20. September 1847—29. Marts 1934.

Den 29. Marts 1934 døde den sidst overlevende af Entomologisk Forenings Stiftere, I. Ammitzbøll, 86 Aar gammel.

Han var født den 20. September 1847 i Blokhus som Søn af Herredsfoged L. T. Ammitzbøll. Student fra Metropolitanskolen 1865, studerede Medicin ved Københavns Universitet og cand. med. 1871. Efter i et Par Aar at have gjort Kandidattjeneste paa Kommunehospitalet og paa Esbønderup Sygehus rejste han i Efteraaret 1874 til Sverige, blev et halvt Aar efter (1875) svensk cand. med. i Lund og endnu samme Aar Licentiat (i Stockholm). I de følgende 15 Aar var han praktiserende Læge flere Steder i Skåne (bl. a. i Kristianstad), til han i 1890 blev Militærlæge ved det skånske Militær, fra 1906 til 1917 som Regimentslæge i Ystad. 1917 tog han sin Afsked paa Grund af Alder og bosatte sig saa i Nytorp ved Kaffatorp. Efter flere Aars tiltagende Svagelighed (hvortil bl. a. stødte, at han i 1928 brækkede Laarbenet) døde han 29. Marts 1934.